

Laidiens: 02.06.2011., Nr. 86

Ministru kabineta noteikumi Nr.419

Rīgā 2011.gada 31.maijā (prot. Nr.34 21.§)

Noteikumi par kopējo valstī maksimāli pieļaujamo emisiju gaisā

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu" 11.panta trešo daļu un
Ministru kabineta iekārtas likuma 31.panta pirmās daļas 3.punktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kopējo valstī maksimāli pieļaujamo emisiju gaisā šo noteikumu 4.punktā minētajām gaisu piesārņojošajām vielām un vielu grupām.
2. Noteikumos lietoti šādi termini:
 - 2.1. AOT 40 – (izsaka $\mu\text{g}/\text{m}^3 \times \text{h}$) starpību summa starp vienas stundas koncentrāciju vērtību, kas ir lielāka par $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (40 ppb), un koncentrāciju vērtību $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ laikposmā no 1.maija līdz 31.jūlijam, izmantojot tikai vienas stundas vērtības, ko mēra katru dienu laikposmā no plkst.8.00 līdz 20.00 pēc Viduseiropas laika;
 - 2.2. AOT 60 – par $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (60 ppb) lielāku piezemes ozona stundas koncentrāciju vērtību starpību summa, kas akumulēta gada laikā;
 - 2.3. darbību dati – dati par darbībām, kas rada emisijas noteiktā laikposmā (piemēram, no energoresursu izmantošanas, saražotā tērauda daudzuma, izmantotā bitumena daudzuma, kūtsmēsļu apsaimniekošanas sistēmas, kaļķu un minerālmēsļu lietošanas, atkritumu radīšanas);
 - 2.4. kritiskā slodze – vienas vai vairāku piesārņojošo vielu kvantitatīvs ekspozīcijas novērtējums, kuru pārsniedzot saskaņā ar esošajām zināšanām tiek kaitīgi ietekmēti jutīgi vides elementi;
 - 2.5. kritiskais gaisa piesārņojuma līmenis – piesārņojošo vielu koncentrācija atmosfērā, kuru pārsniedzot var rasties tieša kaitīga ietekme uz recipientiem – cilvēkiem, augiem, ekosistēmām vai materiāliem;
 - 2.6. ģeogrāfiskā sadalījuma vienība – laukums, kura izmēri ir $50 \times 50 \text{ km}^2$ un kas pieņemts kritisko slodžu kartēšanā Eiropas mērogā, kā arī gaisu piesārņojošo vielu emisiju un nosēdumu monitoringā saskaņā ar Eiropas kopējo programmu gaisa piesārņojuma izplatības novērošanai un novērtēšanai lielos attālumos;
 - 2.7. piezemes ozons – troposfēras zemākajos slāņos esošais ozons;
 - 2.8. kopējā valstī maksimāli pieļaujamā emisija gaisā – kilotonnās izteikts piesārņojošās vielas maksimālais daudzums, kuru kalendāra gada laikā atļauts emitēt atmosfērā no visiem emisijas avotiem.

II. Kopējā valstī maksimāli pieļaujamā emisija gaisā

3. Kopējo valstī maksimāli pieļaujamo emisiju gaisā šo noteikumu 4.punktā minētajām gaisu piesārņojošajām vielām un vielu grupām nosaka, ņemot vērā visas emisijas Latvijas teritorijā un tās ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā, izņemot:

3.1. emisijas, ko rada starptautiskā jūras satiksme;

3.2. emisijas, ko rada lidmašīnas ārpus nolaišanās un pacelšanās cikla (nolaišanās un pacelšanās cikls ir četras minūtes, lidmašīnai tuvojoties lidostai, 26 minūtes, lidmašīnām pārvietojoties pa cietzemi, 0,7 minūtes, lidmašīnai paceļoties no skrejceļa, un 2,2 minūtes, lidmašīnai sasniedzot lidošanai paredzēto augstumu).

4. Kopējā valstī maksimāli pieļaujamā emisija gaisā nepārsniedz:

4.1. sēra dioksīdam – 101 kilotonnu gadā;

4.2. slāpekļa oksīdiem (slāpekļa oksīda un slāpekļa dioksīda summa, kas izteikta kā slāpekļa dioksīds) – 61 kilotonnu gadā;

4.3. amonjakam – 44 kilotonnas gadā;

4.4. gaistošajiem organiskajiem savienojumiem (antropogēnas izcelsmes organiskie savienojumi, izņemot metānu, kuri gaisā spēj veidot fotoķīmiskus oksidantus, saules gaismā reaģējot ar slāpekļa oksīdiem) – 136 kilotonnas gadā.

5. Kopējo valstī maksimāli pieļaujamo emisiju gaisā nosaka, lai sasniegtu šādus vides aizsardzības ilgtermiņa mērķus:

5.1. teritorijās, kurās ir pārsniegtas kritiskās slodzes, paskābināšanās katrā ģeogrāfiskā sadalījuma vienībā samazinās vismaz par 50 % salīdzinājumā ar 1990.gadu;

5.2. piezemes ozona slodze, kas pārsniedz cilvēka veselības aizsardzībai kritisko gaisa piesārņojuma līmeni (AOT 60 = 0), ģeogrāfiskā sadalījuma vienībā nepārsniedz 2,9 ppm stundā;

5.3. piezemes ozona slodze, kas pārsniedz kultūraugiem vai daļēji neskartai augu valstij kritisko gaisa piesārņojuma līmeni (AOT 40 = 3 ppm stundā), ģeogrāfiskā sadalījuma vienībā nepārsniedz 10 ppm stundā, kas izteikta kā kritiskās slodzes 3 ppm stundā pārsniegums.

6. Zonās un aglomerācijās, kurās ir pārsniegts normatīvajos aktos par gaisa kvalitāti ozonam noteiktais mērķlielums vai ilgtermiņa mērķis, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija izstrādā valsts programmu, lai samazinātu kopējo emisiju gaisā. Programmā iekļauj ozonam noteiktā mērķlieluma un ilgtermiņa mērķa pārsnieguma novēršanas pasākumus, kas nerada nesamērīgas izmaksas.

III. Valsts emisijas pārskatu un prognožu sagatavošanas un iesniegšanas kārtība

7. Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (turpmāk – centrs), pamatojoties uz metodikām un vadlīnijām, par kurām vienojušās 1979.gada Ženēvas Konvencijas par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos (turpmāk – Ženēvas konvencija) dalībvalstis:

7.1. katru gadu apkopo informāciju par sēra dioksīda, slāpekļa oksīdu, oglekļa oksīdu un gaistošo organisko savienojumu emisiju gaisā par gadu pirms iepriekšējā gada un provizoriskus aprēķinus par iepriekšējo gadu, kā arī sagatavo informatīvo ziņojumu par šīm vielām, izmantojot aprēķināto emisiju datus, kuri centrā iesniegti saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijas nacionālo sistēmu;

7.2. katru gadu aprēķina amonjaka, daļiņu PM₁₀, daļiņu PM_{2,5}, svina, dzīvsudraba, kadmija, dioksīnu/furānu, policiklisko aromātisko ogļūdeņražu un heksahlorbenzola emisiju gaisā par gadu pirms iepriekšējā gada un

provizoriskus aprēķinus par iepriekšējo gadu, kā arī sagatavo informatīvo ziņojumu par šīm vielām, izmantojot darbību datus, kuri centrā iesniegti saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību inventarizācijas nacionālo sistēmu;

7.3. sākot ar 2012.gadu, reizi piecos gados izstrādā sēra dioksīda, slāpekļa oksīdu, oglekļa oksīda, gaistošo organisko savienojumu, amonjaka, daļiņu PM₁₀, daļiņu PM_{2,5}, svina, dzīvsudraba, kadmija, dioksīnu/furānu, policiklisko aromātisko ogļūdeņražu un heksahlorbenzola emisiju prognozi 2015., 2020., 2030. un 2050.gadam, pamatojoties uz nozaru attīstības prognozēm, kas iesniegtas saskaņā ar šo noteikumu 10.punktu;

7.4. sākot ar 2012.gadu, reizi piecos gados sagatavo kartes, kurās datus par gaisu piesārņojošo vielu emisiju attēlo pa ģeogrāfiskā sadalījuma vienībām un datus par lielajiem stacionārajiem avotiem – saskaņā ar Ženēvas konvencijas ziņošanas vadlīnijām.

8. Centrs:

8.1. katru gadu līdz 31.decembrim šo noteikumu 7.1. un 7.2.apakšpunktā minēto informāciju elektroniski ievieto Eiropas Vides aģentūras centrālajā datu krātuvē;

8.2. katru gadu līdz 15.februārim šo noteikumu 7.1., 7.2. un 7.3.apakšpunktā minēto informāciju elektroniski nosūta Kopējās programmas gaisa piesārņojuma izplatības lielos attālumos novērošanai un novērtēšanai Eiropā Emisiju inventarizācijas un prognožu centram (CEIP) vai elektroniski ievieto Eiropas Vides aģentūras centrālajā datu krātuvē, kā arī nosūta Ženēvas konvencijas sekretariātam pārskatu par iesniegtajiem datiem;

8.3. katru gadu līdz 15.martam iesniedz Ženēvas konvencijas sekretariātā informatīvo ziņojumu, kas sagatavots saskaņā ar šo noteikumu 7.1. un 7.2.apakšpunktu;

8.4. sākot ar 2012.gadu, reizi piecos gados līdz attiecīgā gada 1.martam iesniedz Ženēvas konvencijas sekretariātā un Eiropas Vides aģentūrā šo noteikumu 7.4.apakšpunktā minēto informāciju.

9. Sākot ar 2012.gadu, reizi piecos gados atbilstoši šo noteikumu pielikumam:

9.1. Ekonomikas ministrija sagatavo makroekonomikas, enerģētikas, rūpnieciskās ražošanas, būvniecības (komerciālajā un sabiedriskajā sektorā jeb terciārajā sektorā) un lauksaimniecības nozaru rādītāju prognozes 2015., 2020., 2030. un 2050.gadam;

9.2. Satiksmes ministrija sagatavo transporta nozares rādītāju prognozes 2015., 2020., 2030. un 2050.gadam;

9.3. Zemkopības ministrija sagatavo lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares rādītāju prognozes 2015., 2020., 2030. un 2050.gadam;

9.4. centrs sagatavo atkritumu saimniecības un notekūdeņu apsaimniekošanas nozares rādītāju prognozes 2015., 2020., 2030. un 2050.gadam.

10. Ekonomikas ministrija, Satiksmes ministrija un Zemkopības ministrija reizi piecos gados līdz attiecīgā gada 1.augustam iesniedz centrā informāciju, kas sagatavota saskaņā ar šo noteikumu 9.punktu.

11. Informāciju, kas sagatavota saskaņā ar šo noteikumu 7.punktu, centrs pirms elektroniskas iesniegšanas Eiropas Komisijā, Eiropas Vides aģentūrā un Ženēvas konvencijas sekretariātā saskaņo ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju.

12. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija katru gadu līdz 31.decembrim paziņo Eiropas Komisijai un Eiropas Vides aģentūrai par šo noteikumu 7.1. un 7.2.apakšpunktā minētās informācijas un datu elektronisku

ievietošanu Eiropas Vides aģentūras centrālajā datu krātuvē.

13. Centrs šo noteikumu 7.punktā minēto informāciju uzreiz pēc iesniegšanas attiecīgajās institūcijās publicē savā mājaslapā internetā.

IV. Noslēguma jautājums

14. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2003.gada 9.septembra noteikumus Nr.507 "Noteikumi par kopējo valstī maksimāli pieļaujamo emisiju gaisā" (Latvijas Vēstnesis, 2003, 125.nr.).

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2001.gada 23.oktobra Direktīvas 2001/81/EK par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju dažām atmosfēru piesārņojošām vielām;
- 2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 21.maija Direktīvas 2008/50/EK par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai.

Ministru prezidents *V.Dombrovskis*

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības ministrs *R.Vējonis*

Pielikums
Ministru kabineta
2011.gada 31.maija
noteikumiem Nr.419

Prognožu rādītāju saraksts

Nr.p.k.	Rādītājs	Atbildīgā institūcija
I. Makroekonomika		
1.	Iekšzemes kopprodukts, faktiskajās cenās, mljrd. EUR	Ekonomikas ministrija
2.	Iekšzemes kopprodukta pieaugums salīdzināmās cenās, %	Ekonomikas ministrija
3.	Iedzīvotāju skaits, tūkst.	Ekonomikas ministrija
4.	Importēto ogļu cena, EUR/GJ	Ekonomikas ministrija
5.	Importēto naftas produktu cena, EUR/GJ	Ekonomikas ministrija
6.	Importētās dabasgāzes cena, EUR/GJ	Ekonomikas ministrija
II. Enerģētikas nozare		
7.	Bruto iekšzemes energoresursu patēriņš, PJ:	Ekonomikas ministrija
7.1.	naftas produkti	Ekonomikas ministrija
7.2.	dabasgāze	Ekonomikas ministrija
7.3.	cietie kurināmie (piemēram, ogles, kokss, kūdra)	Ekonomikas ministrija
7.4.	atjaunojamie energoresursi:	Ekonomikas ministrija
7.4.1.	biomasa (neietverot šķidro biodegvielu)	Ekonomikas ministrija